Opiniërend commissievoorstel

Verkenning (specialistische)jeugdhulp

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer	Z-25-458012
datum collegevergadering:	4 november 2025
datum raadsvergadering:	26 februari 2026
agendapunt:	
portefeuillehouder:	Mevr. E. Koek
behandelend ambtenaar:	Charlotte van der Laan
emailadres:	c.vanderlaan@hltsamen.nl
programma:	Samenleven

Wij stellen voor:

1. Opiniërend in de commissie in gesprek te gaan over wat (specialistische)jeugdhulp voor Teylingen betekent, zodat suggesties meegenomen kunnen worden in de Verordening Jeugdhulp en de Bestuurlijke opdracht Jeugd.

Samenvatting/Inleiding
Jeugd(hulp) is een onderwerp wat veel aandacht heeft binnen de gemeente Teylingen. Van het niveau van de uitvoering tot de gemeenteraad wordt er gesproken over het belang, de omvang, de urgentie en de knelpunten. Hierin zijn drie belangrijke lijnen te herkennen: de regionale Taskforce Jeugd, de lokale aandacht voor jeugd en de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

De focus van de regionale Taskforce Jeugd ligt op de lijnen stabiliseren en versterken van de lokale kracht. Dit gebeurt aan de hand van vier prioriteiten die worden uitgewerkt door werkgroepen. De thema's van de werkgroepen zijn: regiovisie, reikwijdte jeugdhulp, governance in de regio en klantreis en regievoering.
Naast de regionale werkgroepen is er lokaal behoefte aan duidelijke sturing op effectiviteit en doelmatigheid. Op dit moment wordt er gewerkt aan een Bestuurlijke opdracht Jeugd, wat fungeert als een instrument om lokaal meer zicht te krijgen op ontwikkelingen en overzicht te houden in activiteiten. Bestaande en nieuwe projecten worden samengepakt onder de thema's financiën, lokale kansen, (specialistische)jeugdhulp en het maatschappelijk gesprek.
Dit alles ligt in lijn met de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda benadrukt los daarvan ook het belang van een stevig lokaal team. De gemeente Teylingen heeft samen met de gemeente Hillegom, Lisse en Noordwijk in 2024 gekozen voor duurzame inrichting van stichting Voor ieder 1 met personeel in eigen dienst en een meerjarenovereenkomst tot 2031.

Vanuit de Technische sessie jeugd op 6 oktober kwam de wens om langer door te praten op het thema jeugd(hulp). Specifiek halen we graag op waar de raad mogelijkheden ziet om jeugdhulpplicht te kaderen en daarmee beschikbaar te houden voor de kwetsbare inwoners.

Context/Coalitieprogramma
In het coalitieprogramma zijn nadere afspraken gemaakt over het 'versterken van het welzijn van de inwoners' en 'toegankelijke, passende zorg voor eenieder die dat nodig

heeft'. Het thema (specialistische) jeugdhulp raakt aan beide onderwerpen.

Doel: Wat willen we bereiken?
Het gesprek met de commissie over het thema (specialistische) jeugdhulp.

Huidige situatie
De Jeugdwet schrijft voor dat gemeenten de verantwoordelijkheid dragen voor het organiseren van jeugdhulp. Er ligt een taakstelling op het voorkomen en (vroeg) signaleren van problemen en het bieden van passende hulp als dat nodig is. De gemeente werkt nauw samen met verschillende partners om te kunnen voldoen aan deze taakstelling. Stichting Voor ieder 1 (de uitvoering) en Service Organisatie Zorg (de inkoop) hebben hierin een belangrijke rol. Beide organisaties geven uitvoering aan de Verordening Jeugdhulp Teylingen 2024.

Zowel Stichting Voor ieder 1 als de Service Organisatie Zorg zetten in op professionalisering en duiding van de dienstverlening. Hierdoor krijgt de gemeente steeds meer inzicht in data en patronen. Hierdoor ontstaat inzicht in de problematiek per gemeente en welke interventies op dit moment worden ingezet.

In de technische sessie van 6 oktober is toelichting gegeven in de specialistische jeugdhulp, hieronder volgt een beknopte samenvatting.

Kosten

2024	€ 10.010.504
2025 (prognose)	€ 10.539.284

Cliënten

2024	726
2025	770

Opvallende kosten stijging/daling per segment

	Cliënten 2024	Cliënten 2025	Kosten 2024	Kosten 2025
1A Behandeling met verblijf	17	6	€ 201.232	€ 226.620
1B Gesloten verblijf	2	2	€ 141.252	€ 195.174
2B Pleegzorg	15	19	€ 111.858	€ 178.707
3 Dagbesteding/dagbehandeling	70	75	€ 856.250	€ 1.039.581
4 Ambulante hulp	637	689	€ 3.069.082	€ 2.889.065
6 Crisis	6	12	€ 31.117	€ 26.847

Waarom leggen we dit besluit opiniërend voor: mogelijkheden/varianten
Als college hebben we de afgelopen jaren geprobeerd om heldere kaders neer te zetten rond de jeugdhulpplicht. Een voorbeeld hiervan is het formuleren van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners in de opvoeding en het collectiveren van aanbod. In de praktijk blijkt de uitwerking hiervan weerbarstig. Graag gaan we met u in gesprek op basis van een aantal vragen om hier meer consensus op te bereiken.

De gemeente Teylingen heeft veel voorzieningen en actieve organisaties. Een deel van dit aanbod is erop gericht om problemen in de opvoeding en ontwikkeling te voorkomen. Zo is er een subsidierelatie met Villa Pinedo, welke jeugdigen en ouders ondersteund in een (dreigende) scheidingssituatie.
Ziet u mogelijkheden om het preventieve veld te versterken om duurdere hulp te voorkomen?

Keuzevrijheid voor hulp en organisatie kan op gespannen voet staan met de zorg voor de meest kwetsbare kinderen. Inwoners komen met een hulpvraag bij het lokale team, maar mogen hier ook onderbouwen dat zij specifiek gebruik willen maken van een jeugdhulporganisatie die niet is ingekocht. Wanneer hier veel geld naartoe moet, blijft er minder budget over voor ingekochte zorg.
Vindt de raad dat keuzevrijheid om die reden ingeperkt moet worden? En dat we

in plaats daarvan keuzevrijheid verbinden aan de keuze voor een behandelaar en niet op keuze voor een organisatie?

De budgetten voor jeugd staan al jaren onder druk en leggen daarmee een grote druk op de totale begroting van de gemeente. Middels het scherper omschrijven van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht en de regionale Taskforce Jeugd zijn we bezig te sturen op het totaal budget. Deze maatregelen kunnen tot gevolg hebben dat maatwerk onder druk komt te staan en jongeren en hun gezinnen meer worden gewezen op alternatieven in plaats van individuele voorzieningen.
Kan de commissie op deze spanning reageren en handvatten bieden om professionals het nodige vertrouwen te bieden vanuit de gemeente?

Zijn er andere suggesties welke u het college mee wil geven?

Waarom leggen we dit besluit opiniërend voor: voordelen
Om de raad goed te blijven informeren over het thema jeugd worden gedurende het jaar raadsbrieven verstuurd en technische sessies georganiseerd. Behandeling van dit commissievoorstel faciliteert in de behoefte om stil te staan bij alle ontwikkelingen op het gebied van jeugd en gezamenlijk de dialoog te voeren.

Wat moeten we meewegen bij onze meningsvorming: kanttekeningen/nadelen
Het thema jeugd is complex. Het omvat de reguliere ontwikkeling, uitdagingen die zich daarin kunnen voordoen, interventies die je daarop kan inzetten en veel verschillende professionele en persoonlijke visies op 'dat wat het juiste is'.
Vanuit de Jeugdwet is bepaald dat medisch professionals, gecertificeerde instellingen (jeugdbeschermingsorganisaties) en jeugd en gezinsprofessionals binnen een gemeente mogen samen met de inwoner bepalen wat noodzakelijke jeugdhulp is.
Deze bepalingen en 'dat wat het juiste is' zijn echter onderhevig aan maatschappelijke tendensen, waardoor zogenoemde verwijzers zoeken naar kaders. De gemeenteraad mag, binnen de kaders van de Jeugdwet, lokaal kaders aanbrengen.
Hierin moet altijd de afweging gemaakt worden, welke risico's ontstaan als bepaalde voorzieningen niet langer (op basis van de Jeugdwet) beschikbaar zijn.

Afweging
Het college vindt het van belang dat dit gesprek gevoerd wordt met de commissie, omdat de financiën van (specialistische)jeugdhulp en beleidsdocumenten als de regiovisie en Verordening Jeugdhulp aan de raad worden voorgelegd.

Wat zijn de financiële gevolgen
Niet van toepassing.

Wat zijn de juridische gevolgen
Niet van toepassing.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Verschillende elementen uit de regionale Taskforce Jeugd en Bestuurlijke opdracht Jeugd zijn van toepassing op Hillegom, Lisse en Teylingen. Teylingen is de eerste gemeente waar breed oriënterend met de raad gesproken wordt.

Communicatie
De weerslag van de opiniërende discussie zal landen in de Verordening 2026.

Bijlagen en achtergrondinformatie
Niet van toepassing.